UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, & ecclesiasticorum doctorum scriptis ...

Venetiis, 1579

Sacerdos populum instruere debet quòd varia superstitionum genera vitet, & de illarum p[o]enis. c. 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Visual Library

eſt vt Oratio Dñica, in qua oĩa neceſſaria humane vite cõpre
hẽdunt: ⁊ Symbolũ Apl'orũ, in quo fides catholica ex integro
comprehendit, ab oĩbus dicat, tam latine q̃ barbarice: vt qđ
ore profert, corde credat, ⁊ intelligatur. ¶ Ex eodem. Cap. 8.
Oĩs presbyter oĩbus parochianis ſuis Symbolum ⁊ orõnem
dñicam, aut ipſe inſinuet, aut alijs inſinuandum iniũgat. Et cũ
ad confeſſionez tẽpore quadrageſime veniunt, hec ab vnoquo
que memoriter ſibi decantari faciat. Nec ante ſcãz cõronẽ ali=
cui tradat, niſi hec ex corde pronũciare voluerit. Siquidẽ ſine
horũ ſciẽtia nullus ſaluus eſſe poterit. In vno enim fides ⁊ cre
dulitas chriana ꝯtinet. In alio quid adorare ⁊ petere a deo de
beamus exprimit. Qđ vero ſine fide nemo pōt eſſe ſaluus, dñs
oñdit cũ dicit: Marci vlti. Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit,
ſaluus erit. Nullus aũt credere pōt qđ neſcit, nec audiuit. Ait
enim Paulus, Quõ credent ei, quẽ non audierũt? Nec ſola ſuf=
ficit fides in corde, niſi ẽt verbis enunciet, vt idem Apoſtolus
teſtis eſt. Corde enim (inquit) credit ad iuſtitiam, ore autẽ cõ=
feſſio fit ad ſalutem. Rom. 10. Nullus aũt de ſtoliditate ſenſus,
⁊ tenuitate ingenij cauſet: q2 hec tam parua ſunt, vt nemo taz
hebes ⁊ barbarus ſit, qui hoc diſcere, ⁊ verbis cõibus pronun
ciare non poſſit: tam magna: vt qui horum ſcientiam plene ca
perẽ poterit, ſufficere ſibi credatur ad ſalutem perpetuam.

¶ Sacerdos populum inſtruere debet, q̄ varia ſuperſti=
tionum genera vitet, ⁊ de illorum penis.

QUia vero fides ſuper oĩa inconcuſſe ⁊ firmiter tenenda
eſt: ⁊ oĩa diaboli figmenta ipſi fidei aduerſantia propul
ſanda ſunt: ſacerdos admonere populum debet de ſortilegijs,
preſtigijs, incãtationibus, obſeruationibus tẽporum ⁊ rerum.
¶ Ex concilio Bracarenſi. Cap. 6. Siquis diuinos ⁊ ſortilegos
in domum ſuam introduxerit, quaſi vt maluz foris mittat: aut
maleficia inueniat, quinqz annis peniteat. Et eodem cap. 10.
Non licet chriſtianis traditiones gentiũ obſeruare, vel colere
elementa, aut lunaz, aut ſtellarũ curſuz, ⁊ inanẽ ſignorũ falla=
ciam conſiderare pro domo facienda, ⁊ ad coniugia ſociãda.
Scriptum eſt eniz Coloſ. 3. Oĩa quecunqz facitis in verbo, aut
in opere, in nomine Domini nr̃i Ieſu Chriſti facite: gratias
agentes Deo. Siquis aũt hoc fecerit, ſeueriſſime corripiatur, ⁊

canonice penitcat. ¶ Ex dictis beati Ambroſij epi. Apoſtolus
dicit: Dies obſeruatis, ⁊ mēſes, ⁊ tempora, ⁊ annos: timeo ne
ſine cauſa laborauerim in vobis. Gal. 4. Dies obſeruant, qui
dīt, vt puta: craſtino proficiſcendū nō eſt. Poſt craſtinū enim
non debet aliquid inchoari. Et ſic ſolent magis decipi. Hi co-
lunt menſes, qui curſum lunę perſcrutantur, dicentes: Septi-
ma luna inſtra confici non debent: noua aūt luna emptū ſeruū
domū duci nō oportet: ⁊ per hęc ſolent facilius aduerſa proue-
nire. Tpa vero obſeruāt, cum dicunt: Hodie veris initium eſt:
⁊ ideo feſtiuitas eſt. Et rurſum: Poſtremum eſt: domum egre-
di non licet. Annos ſic colunt, cum dicunt: Kalendis Januarij
nouus annus eſt: quaſi non quotidie annus impleatur. Hęc ſu
perſtitio longe eſſe debet a ſeruis Dei. Siquis in hac perfidia
detegitur, clerici annum vnum, laici dimidiū penitcant. ¶ Ex
concilio Bracarenſi. cap. 21. Non licet in collectione herbarū
medicinalium aliquas obſeruationes vel incantationes atten
dere, niſi tātum cum ſymbolo diuino, ⁊ oratione dominica: vt
Deus ⁊ Dominus noſter honoretur. ¶ Ex concilio Tiburien
ſi. Cap. 4. Siquis manducat, aut bibit, aut portat ſuper ſe, vnde
exiſtimat Dei iudicium peruertere poſſe, ⁊ exinde comproba-
tus fuerit: eadem ſententia feriatur, qua magi ⁊ arioli ⁊ incan
tatores ferirentur. ¶ Ex penitentiali Theodori Epiſcopi. In
tabulis vel codicibus ſorte futura non ſunt requirenda: ⁊ vt
nullus in pſalterio, vel in euangelio, vel alijs rebus ſortiri pre-
ſumat, nec diuinationes aliquas in aliquibus rebus obſeruare.
¶ Ex concilio Agathenſi. Cap. 4. Perquirendum ſi aliqua fę-
mina ſit, quę per quędam maleficia ⁊ incantationes mētes ho-
minum ſe immutare poſſe dicat, ideſt, vt de odio in amorem, de
amore in odium cōuertat: aut bona hominum damnet, aūt ra
piat. Talis omnimodis ſcopis correpta ex parochia eijciatur.
¶ Ex concilio Auguſtenſi. Admoneant ſacerdotes fideles po
pulos, vt nouerint magicas artes, incātationeſq; quibuſlibet
infirmitatibus hominum nihil poſſe remedij conferre: nec ani
malibus languentibus, claudicantibus, vel etiam moribūdis
quicquam mederi: ſed hęc eſſe laqueos ⁊ inſidias antiqui ho-
ſtis, quibus ille perfidus genus humanum decipere nititur. Et
ſiquis exercuerit, clericus degradet, laicus anathematizetur.
¶ Ex

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶Ex dictis beati Auguſtini. Ligaturę execrabilium remedio rum, quas ars medicorum non cōmendat, ſeu in ꝑcantationibus, ſeu in characteribus, vel in quibuſcunqꝫ rebus ſuſpendendis, atqꝫ ligandis, in quibus oībus ars demonū ex quadam peſtifera ſocietate hominum ⁊ angelorū exorta, vitādę ſunt chriſtiano, ⁊ oī penitus execratione repudiādę, atqꝫ damnādę. ¶Ex concilio Aurelianen. Ca. 3. Falſa angelorū nomina chriſtiani non colant, ſed ea tantum, quę prophetica ⁊ euangelica docet ſcriptura, ideſt Michael, Gabriel, ⁊ Raphael.

¶Sacerdos admonere debet fideles qualiter in eccleſia conuerſari debeant, ⁊ qualiter virtutes debeant prędicare, ⁊ vitia deteſtari. Ca. 7.

Admonere ēt debent ſacerdotes plebē: vt cum reuerētia in eccleſia conuerſentur. ¶Ex cōcilio Turonenſi. Ca. 38. Sacerdotes debent fideles admonere, vt quando ad eccleſiaꝫ cōueniunt, ſine ſtrepitu ac tumultu eam ingrediantur. In qua etiam quandiu orationis cauſa morantur, nequaquam inanes inter ſe proferant cōfabulationes: ſed tempore, quo miſſarum ſolennia celebrantur, nō ſolum ab otioſis, ⁊ inutilibus verbis, verumetiam a pernicioſis cogitationibus funditus abſtinendum ſit. ¶Ex concilio Turonenſi. Cap. 3. Si enim domus Dei, domus orationis vocatur, hoc debet eſſe quod dicitur: nec ibi aliquid geri debet, aut recondi. Ubi enim corpus domini conſeruatur, ibi angelorum preſentia nō dubitatur adeſſe. Ubi ſanctorum reliquię recunditę venerantur, nequid inhoneſtum appareat, quod oculos ad orationem venientiū offendat: nequid videatur, quod ad lucrū temporale pertineat: ſed omnia ſancta, omnia munda, ⁊ tantummodo ad eccleſiaſticum miniſterium pertinentia. ¶Ex concilio Remenſi. Capi. 5. Obſeruandum eſt, vt menſa Chriſti, ideſt altare, vbi corpus dominicum cōſecratur, vbi ſanguis eius hauritur, vbi ſanctorum reliquię reconduntur, vbi preces ⁊ vota populi in conſpectu Dei a ſacerdotibus offeruntur, cum omni veneratione honoretur: ⁊ mūdiſſimis linteis ⁊ pallijs diligentiſſime cooperiatur: nihilqꝫ ſuper eo ponatur, niſi capſę cuꝫ ſanctorū reliquijs, ⁊ quatuor euangelia. Expleta miſſa, calix cum patena, ⁊ ſacramentorum liber, cum veſtibus ſacerdotalibus, in mundo

loco